

BAZ FABELS EN FEITEN

De Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (BAZ): Fabels en Feiten

Vanuit het ministerie van SZW wordt hard gewerkt aan het wetsvoorstel dat moet leiden tot een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen. Dit wordt de Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ) genoemd. Het doel van de wet is om zelfstandigen een verplicht vangnet te bieden bij inkomensverlies bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

In juni 2024 is er door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een consultatieronde gestart over de concept-wetstekst. Deze consultatieronde heeft geleid tot zeer veel reacties. Daarnaast maakten de uitvoeringstoetsen door zowel de Belastingdienst als het UWV heel duidelijk dat het wetsvoorstel aangepast zou moeten worden.

Omdat het definitieve wetsvoorstel nog niet is gepubliceerd, circuleren er veel geruchten en onduidelijkheden op bijvoorbeeld social media. Hoewel er dus inderdaad ook nog veel onduidelijk is, zijn een aantal veelgehoorde fabels al wel te ontzenuwen.

Let op: De genoemde informatie is grotendeels gebaseerd op de consultatieversie van het wetsvoorstel van juni 2024. Het definitieve voorstel kan op punten afwijken.

FABEL

*“DOOR DE VAL VAN HET KABINET
LIGT DE BAZ NU STIL”*

FEIT

Nee, de ambtelijke voorbereiding van het wetsvoorstel gaat door, ondanks de val van het kabinet. Het wetsvoorstel BAZ ligt nog niet bij de Tweede Kamer en kan daardoor sowieso niet controversieel worden verklaard.

De verwachting is dat het aangepaste wetsvoorstel in het najaar van 2025 naar de Raad van State wordt gestuurd. Op dat moment zal de aangepaste wettekst openbaar worden, waardoor beter kan worden ingeschat welke wijzigingen er zijn doorgevoerd ten opzichte van de geconsulteerde versie.

Het is de bedoeling om de parlementaire behandeling in 2026 af te ronden. De plannen liggen dus zeker niet stil.

FABEL

*“DE BAZ GAAT IN
PER 1 JANUARI 2027”*

FEIT

Nee, de ingangsdatum is naar verwachting een stuk later. Het wetsvoorstel kent geen vaste ingangsdatum; deze wordt later bij koninklijk besluit vastgesteld.

Voor de invoering is de BAZ ondermeer afhankelijk van het UWV en de Belastingdienst. Beide uitvoeringsinstanties spelen een belangrijke rol in de invoering en uitvoering van de BAZ. Omdat beide instanties voorlopig geen capaciteit over hebben, wordt de datum waarop de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen moet ingaan, pas voorzien voor **2030 of later.**

FABEL

*“DE BAZ GELDT ALLEEN
VOOR ZZP'ERS”*

FEIT

Feit: Nee, de verzekeringsplicht is specifiek gekoppeld aan het fiscale begrip ‘winst uit onderneming’. Dit betekent dat de wet primair geldt voor IB-ondernemers (eenmanszaak, vof, cv of maatschap), ook voor IB-ondernemers met personeel.

Groepen die **niet** onder de verplichte verzekering vallen, zijn onder andere:

- Directeuren-groootaandeelhouders (DGA's).
- Personen met enkel ‘resultaat uit overige werkzaamheden’ (ROW).
- Meewerkend partners (die niet als ondernemer of werknemer worden aangemerkt).

FABEL

*“VOOR DE VERPLICHTE BAZ MOET
MEN ZICH AANMELDEN BIJ EEN
PRIVATE VERZEKERAAR EN GELDT
MEDISCHE BEOORDELING”*

FEIT

Nee, de BAZ is een publieke voorziening waarvoor zelfstandigen automatisch verzekerd zijn via het UWV, simpelweg omdat zij als ‘zelfstandige’ (IB-ondernemer) worden aangemerkt. Hiervoor hoeft geen actie ondernomen te worden. De publieke BAZ-verzekering via het UWV kent een acceptatieplicht, er is dus geen sprake van een medisch keuring.

De BAZ zal een ‘**opt-out**’ kennen. Men kan ervoor kiezen om uit het publieke bestel te stappen en zich te verzekeren bij een private verzekeraar. Private verzekeraars hebben géén acceptatieplicht en kunnen wel een aanvraag weigeren.

FABEL

*“BIJ GEDEELTELIJKE
ARBEIDSONGESCHIKTHEID KAN
MEN EEN GEDEELTELIJKE
BAZ-UITKERING KRIJGEN”*

FEIT

Nee, het conceptwetsvoorstel kent een absoluut arbeidsongeschiktheids criterium. Dit betekent dat men óf wel, óf niet als arbeidsongeschikt wordt beschouwd. Er is geen sprake van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid of een uitkering op basis van een percentage.

Als arbeidsongeschiktheids criterium geldt de toets of de zelfstandige nog in staat is om met arbeid ten minste het wettelijk minimumloon per maand te verdienen. Kan men nog wel het minimumloon verdienen, dan ontvangt men geen uitkering, ook al kan het oude beroep niet meer uitgeoefend worden.

FABEL

“IK KRIJG EEN UITSLUITING BIJ EEN PRIVATE AOV, DUS IK KAN BETER WACHTEN OP DE BAZ”

FEIT

Wachten tot de verplichte BAZ-voorziening ingaat, is een groot risico, omdat de BAZ waarschijnlijk pas in 2030 of later ingaan. Iemand die in de tussenliggende jaren arbeidsongeschikt raakt, heeft op dit moment geen enkele dekking als er nu niets geregeld is.

De BAZ kent geen medische uitsluitingen. De BAZ is echter een **basisvoorziening**. Effectief is de uitkering van de BAZ **maximaal het wettelijk minimumloon**. Wanneer iemands winst aanzienlijk hoger ligt kan een private AOV – zelfs met een uitsluiting – een veel betere dekking bieden voor overige oorzaken van arbeidsongeschiktheid.

FABEL

*“MIJN VOORZIENING BIJ EEN
SCHENKKRING IS VOLDOENDE,
DUS VOOR MIJ GEEN BAZ”*

FEIT

Nee, een schenkring wordt in het conceptwetsvoorstel niet gezien als een volwaardig alternatief dat recht geeft op een opt-out.

De reden hiervoor is dat deze voorzieningen geen verzekering zijn, vaak een beperkte uitkeringsduur hebben (meestal twee jaar) en niet voorzien in een langdurig inkomen tot de AOW-leeftijd, wat een harde eis is voor de BAZ. Een schenkring kan wel helpen om de wachttijd van de BAZ (in het concept één jaar, mogelijk straks twee jaar) mee te overbruggen.

FABEL

"IK KRIJG VRIJSTELLING VOOR DE BAZ, WANT IK HEB VOLDOENDE VERMOGEN OF BEN PARTTIME IN LOONDIENST"

FEIT

Nee, dit leidt niet tot een uitzondering op de verzekeringsplicht.

De geconsulteerde wettekst kent echter wel zowel **eerbiedigende werking** voor bestaande AOV's als een **opt-out** mogelijkheid voor toekomstige AOV's. Er zijn belangrijke verschillen in de voorwaarden waaronder een bestaande polis onder de eerbiedigende werking valt en de voorwaarden voor de opt-out. De voorwaarden voor eerbiedigende werking zijn minder strikt dan die voor de opt-out. Het kan daarom handig zijn om in bepaalde situaties ervoor te zorgen dat een bestaande arbeidsongeschiktheidsverzekering onder de eerbiedigende werking zal komen te vallen.

FABEL

*“DE BAZ GAAT IEDERE
VERZEKERDE € 195
PER MAAND KOSTEN”*

FEIT

In de concept-wettekst wordt gesproken van een premiepercentage van 6,5% over de premiegrondslag. De premiegrondslag is maximaal 142,86% van het minimumloon. Iemand die minder winst maakt, heeft een lagere premiegrondslag.

Het genoemde bedrag is gebaseerd op het premiepercentage van 6,5%, afgezet tegen het minimumloon uit 2024. Het minimumloon zal bij de inwerkingtreding waarschijnlijk hoger liggen. Mocht de wachttijd van de BAZ twee jaar worden in plaats van één jaar (consultatieversie), zal het premiepercentage lager komen te liggen, mogelijk rond 5%.

FABEL

*“EERST WORDT HET WETSVOORSTEL
GEPUBLICEERD, DAARNA
DE PEILDATUM VOOR DE
EERBIEDIGENDE WERKING”*

FEIT

De peildatum kan ook worden afgekondigd vóórdát het wetsvoorstel naar de Raad van State gaat (najaar 2025).

Het ministerie van SZW gaat werken met een peildatum. Alleen AOV's met een ingangsdatum vóór deze peildatum kunnen onder de eerbiedigende werking komen te vallen. Wanneer die peildatum is, is niet bekend. De peildatum zal onverwacht worden afgekondigd en de daadwerkelijke datum zal na publicatie waarschijnlijk niet ver in de toekomst liggen.

Ga dus nu aan de slag als je in bepaalde situaties nog een AOV onder de eerbiedigende werking wil laten vallen.